

P -MetNor (2338)

Henkinen ja fyysinen rasitus voivat nostaa verenkierron katekoliamiinien ja siten myös seerumin metanefriinien pitoisuuksia. Muita pitoisuuksia nostavia tekijöitä ovat lääkeaineet (MAO-estäjät, ja eräät katekoliamiinien takaisinoton estäjät, kuten anesteetit, kokaiini, eräät rytmihäiriölääkkeet, propranoloni, lidokaiini) sekä eräät ravintoaineet (pähkinät, banaani, jäätelö, suklaa, vanilja, kahvi, tee ja energiajuomat). Näitä lääkkeitä ja ravintoaineita tulisi välttää vähintään 3 vuorokautta ennen tutkimuksen suorittamista. Rauhoittavan lääkityksen, alkoholin, euforisoivien analgeettien tai klonidiinin lopetukseen voi myös liittyä lisääntyntä katekoliaktiivisuutta ja kohonneita metanefriinintasoja. Potilaan on aina sovittava mahdollisesta ennen tutkimusta tapahtuvasta lääkityksen lopettamisesta oman hoitavan lääkärin kanssa. Ks. myös 2337 dU- MetNor.

Indikaatiot Katekolamiineja tuottavien neuroendokriinisten tuumorien (NET, feokromosytooman ja paragangliomien) diagnostiikka ja hoidon seuranta.

Näyte 2 ml EDTA-plasmaa
Huom! Näytteelle tulee olla oma tutkimuspyyntö ja oma näyteputki.

Säilytys ja lähetys Näyte erotellaan ja pakastetaan. Lähetys pakastettuna

Menetelmä LC-MS/MS

Toimitusaika 3-5 työpäivää

Viitearvot P -Metnef alle 0.5 nmol/l
P -Normet alle 1.0 nmol/l

Tulkinta Metanefriinin ja normetanefriinin pitoisuudet ovat seerumissa normaalisti matalia, mutta feokromosytoomaa tai paragangliomaa sairastavilla potilailla selvästi kohonneet. Tämä johtuu kasvainten jatkuvasta katekoliaineiden erityksestä ja metanefriinien perifeerisistä tuotannosta sekä näiden aineiden suhteellisen pitkästä puoliintumisajasta verenkierrossa. Seerumin metanefriinin ja normetanefriinin määrittäminen on tämänhetkisen tiedon perusteella paras tapa tutkia feokromosytooman diagnostiikassa. Kirjallisuuden perusteella menetelmän diagnostinen herkkyys on lähes 100% ja viitealueella oleva seerumin metanefriini -ja normetanefriinipitoisuus sulkee erittäin suurella todennäköisyydellä pois sen että potilalla olisi feokromosytooma tai paragangliooma. Katekolamiineja erittävät NET-kasvaimet ovat harvinaisia ja positiiviset tulokset voi vielä tarvittaessa varmistaa vrk-virtsan metanefriinin ja normetanefriinin määrittämisellä (2337 dU-MetNor).

Tekopaikka Labor Dr. Kramer & Kollegen

Konsultointi Sairaalakemisti, FT Mikko Helenius
Puh.040 922 5301
mikko.helenius@vita.fi